

Cenovna gibanja	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 2/2004	str. 7

Indeksi cen	2003		2004		
	XII 2003/ XII 2002	Φ (I 03-XII 03)/ Φ (I 02-XII 02)	I 2004/ XII 2003	I 2004/ I 2003	Φ (II 03-I 04)/ Φ (II 02-I 03)
Cene življenjskih potrebščin (CPI)	104.6	105.6	100.4	104.0	105.4
Blago	103.9	105.0	100.2	103.0	104.9
Goriva in energija	103.6	103.5	99.9	101.4	102.9
Drugo	104.0	105.3	100.3	103.3	105.2
Storitve	106.5	106.9	100.8	106.4	106.8
Regulirane cene¹	104.0	104.4	100.3	103.8	104.9
Energija	103.5	103.5	99.9	101.2	102.7
Drugo	104.8	106.1	100.9	109.2	109.3
Osnovna inflacija					
Odrezano povprečje	104.2	105.9	100.5	104.1	105.7
Brez hrane in energije	103.7	104.9	100.1	103.3	104.8
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	102.1	102.5	100.4	102.3	102.4
Vmesna poraba	102.5	102.0	100.7	102.7	102.0
Investicije	98.9	99.6	99.1	98.7	99.3
Siroka poraba	102.4	104.1	100.5	102.8	103.8
Cene v EU (12)					
Cene življenjskih potrebščin (MUICP)	102.0	102.1	99.8	101.9	102.1
Brez hrane, energije, tobaka in alkohola	101.6	101.8	99.3	101.7	101.7
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	101.0	101.5	99.9 ²	101.0 ²	101.5 ²

Vir podatkov: CPI, IPI: SURS, nadzorovane cene, osnovna inflacija: ocena UMAR, MUICP, IPI v EU: Eurostat (začasni podatki) in preračun UMAR. *Opombe:* številke se zaradi zaokroževanja ne seštevajo vedno, zaradi sprememb indeksa reguliranih cen v letu 2004 podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi, ¹podatek za predhodni mesec.

Cene življenjskih potrebščin so se **januarja povešale za 0.4%** (januarja 2003 za 1.0%), s čimer se je nadaljevala relativno umirjena rast cen iz zadnjih mesecev lanskega leta. Medletna rast cen se je znižala na 4.0%, še naprej pa se znižuje tudi povprečna inflacija, ki je januarja znašala 5.4%.

Podobno kot v drugi polovici lanskega leta je bilo tudi januarsko povišanje cen predvsem **posledica sezonskih vplivov**, značilnih za začetek leta, poleg tega pa so ponovno pričele **hitreje naraščati cene storitev** (gl. graf). Višje cene v skupini hrana in brezalkoholne pijače so tako k inflaciji prispevale 0.4 odstotne točke, zaradi nižjih cen v skupini obleka in obutev pa je bila inflacija nižja za 0.4 odstotne točke. 0.1 odstotne točke so prispevale višje cene v skupini alkoholne pijače in tobak, kar je bilo posledica povišanja trošarin na tobak in tobačne izdelke v začetku januarja; preostale 0.3 odstotne točke pa so prispevale višje cene storitev. Razkorak med rastjo cen storitev in cen blaga je januarja tako dosegel 3.4 odstotne točke.

Na nadaljevanje relativno ugodnih gibanj cen vpliva predvsem izvajanje makroekonomskih politik, sprejetih v lanskem letu. V skladu z decembra lani sprejetim Načrtom **povišanja reguliranih cen** je njihova rast (3.8%) še naprej zaostajala za rastjo prostih cen (4.3%). Nadaljevanje prilagajanja trošarin pri tekočih gorivih je preprečilo nihanja njihovih maloprodajnih cen, padec cen ostalih energentov pa je nevtiraliziral povišanje cen osnovnih komunalnih storitev. Poleg neprofitnih najemnin komunalne storitve tako še vedno ostajajo edina skupina reguliranih cen, ki narašča hitreje (7.5%) od prostih cen. Poleg tega pa je k umirjanju rasti cen prispevalo tudi upočasnjevanje rasti tečaja evra, do katerega je privedlo prilagajanje obrestnih mer Banke Slovenije nižjim obrestnim meram Evropske centralne banke na eni strani in nižji rasti cen v Sloveniji na drugi strani.

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so, po umirjeni rasti v drugi polovici leta 2003, v zadnjih dveh mesecih naraščale približno dvakrat hitreje. V obeh mesecih je bila njihova rast predvsem posledica hitrejši rasti cen proizvodov za vmesno porabo, decembra energentov (predvsem električne energije), januarja pa surovin. Zaradi znižanja cen proizvodov za investicije se skupna rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih še vedno ohranja na nivoju približno 2.3%.

Graf: **Razkorak med rastjo cen storitev in cen blaga**

